

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quare mundus non potest accipere Spiritum Sanctum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

QV AESTIO I.

Quis alius Paracletus?

Christus modo vt homo, modo vt Deus loquitur.

§. 1. CVM vtraque in vna, eademque sit hypostasi, suasq; actiones proprias, ac iura contineat, Christus modo vt homo, modo vt Deus loquitur, cum rogaturum se patrem promittit, humanæ dispensationis est actio, cum mittere se Spiritum sanctum, diuinæ maiestatis est professio. Monet Chryostomus promitti Spiritum sanctum, ne alterius incarnationis posset esse suspicio, Paracletus enim quem promittit, non est futurus homo, qui a spectabili presentia, aut verbis auditum pulsanctibus, sed qui interna inspiratione & energia animas consoletur. Quare quod Erasmus queratur non consolatorem vertisse, sed paracleti nomen retinuisse, nulla ratio est. Nam & Syrus Græcum nomen vt dixi retinuit.

§. 2. Contra Sabellianos tres distinctas personas veteres probarunt, & Christi, ac Spiritus sancti diuinitatem. Αἰχμώδωπον inquit Chryostomus p. 376. δ. καὶ οἱ τὰ σαβηλλίαν νοσούντες. καὶ οἱ πάλι τὸ πνεῦμα ὁ ὄν τὴν προσώπων δόξαν ἔχοντες. Erubescant, inquit, qui illa que Sabelli sunt, sapunt, & qui de Spiritu sancto veram sententiam non habent. Mirum enim esse dicit duas esse diametro pugnantibus hæreses vno icu cõfectas. τῷ μὲν ἵδ' ἐπεὶ, αὐτὸν δεικνύσιν αὐτὸς τῆς ὑποστάσεως τὴν διαφοράν. τῷ δὲ ἐπεὶ: παρομοιωτὸν, εἶσας τὴν συγγένειαν. Dicendo vero paracletum, substantia cognationem.

Confutatur & Nazianzenus oratione 37. quæ est de Spiritu sancto. p. 597. πᾶ ὅ ἦσθε τὸ εκπορευτὸς ἐπέ μοι, μέσον ἀναφανέν τῆς διαιρέσεως, καὶ πάλι κρείσσον ὅ, ἢ κατὰ σε θεολογῶ τὸ σωτήριον ἡμῶν εὐαγγελιον. Vbi dicitur id quod procedit collocabis? Dic mihi, quod medium indiuisione tua apparet, quod à Theologo meliore, quæ sis, Saluatore nostro inductum est. Vt vero accuratissimi Theologi disputatio & modus plane Scholasticus cognoscatur, plura eius verba apponere visum est. καὶ ὅσον μὲν ἐκείθεν εκπορεύεται ὁ πῦμα. καὶ ὅσον δὲ ὀυ γεννητὸν, ὀυχ υἱὸς. καὶ ὅσον δὲ τὸ ἀγεννητὸν, καὶ γεννητὸν μέσον θεός. Quatenus illinc procedit, non est creatura. Quatenus non est genitus non est filius. Quatenus inter ingentum, & genitum est medius, Deus est.

Processio Spiritus sancti.

Non vero quis quæret, quæ esset illa processio. Ipse quærit quid sit ἀγεννησία τῆ πατρὸς. Patris ingentura. Hæc autem non posse vllum φουδολογεῖν, nisi se præcipitare in insaniam velit, vt qui nec arenas maris, nec pluuiæ guttas, nec alia, quæ sunt ante pedes cognoscere possimus. Vide quæ de relationum differentia ibidem disputat.

Spiritus sanctus dat vires seruandi præcepta.

§. 3. Hoc etiam ex Caluino obseruandum: Existimare eum; Christum dum Spiritum sanctum promittit simul etiam polliceri, se præceptis suis seruandis vires daturum. Nam alioqui parum efficax esset exhortatio. Quod si verum est, vt est verissimum: Consequitur omnino Dei præcepta obseruari posse, cum ad id Christus vires promittat, & quod promittit, etiam præstet. Curenim vires ad inefficacem, & imbecillum conatum voluntatis duntaxat, præstare, non ad effectum præstare fingit. Quin etiam illud satis constat, dari gratiam sufficientem omnibus. Nam sine illa fateatur fore exhortationem non efficacem.

VERSUS 17.

Spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum, nec scit eum. Vos autem

cognoscitis eum quia apud vos manebit, & in vobis erit.

QV AESTIO I.

Quare mundus non possit accipere Spiritum sanctum?

§. 1. MUNDUM sine dubio appellat homines carnales peccato deditos, quos idcirco negat posse accipere Spiritum sanctum, quia non videt eum, nec scit eum. Hic autem est Spiritus veritatis, qui vmbri, creaturis, erraticis hominum entibus imponitur. At cur non dando Spiritum suum Deus facit, vt eum possit accipere mundus videre & scire? Nonne multi impij accepto Spiritu eum scierunt? Theophylactus non posse videri & cognosci, & corporaliter suscipi, non enim incarnandus, itaque mundi nomine externam susceptionem Verum necessarium Apostoli acceperunt, non enim viderunt. Augustinus vero; mundum non posse accipere, quando suo in statu permanet; nam si aliqui è mundo accipiant, iam in mundo esse desinunt. Sic autem mundum dixit, non posse accipere Spiritum sanctum, sicut etiam dictum est; prudentia carnis inimica est in Deum. Legi enim Dei non est subiecta, nec enim potest: velut si dicamus iniustitia, iniustitia esse non potest, mundum quippe ait hoc loco, mundi significans dilectores, quæ dilectio non est à patre. Adiungit. Non habet inuisibiles oculos, mundana dilectio, per quos videri Spiritus sanctus potest, qui videri nisi inuisibiliter non potest.

Fallum est autem solos electos accipere Spiritum Dei. Vt Caluinus hoc loco fingit, cum multi reprobi eum excutiant: Ideo que necesse est vt habuerint.

§. 2. Caluinus ad ἡγεροφωσαν suam stabiliendam hunc locum inducit. Pareus l. 3. c. 9. de iustificat. Sic argumentum format. [Si fideles cognoscunt Spiritum sanctum in se manentem, & arcanam sui cum Deo coniunctionem, quam mundus nec nouit, nec comprehendit fieri non potest quin eisdem Spiritus inhabitantis testimonio indubitanter cognoscant primum gratiam. Spiritus enim ille sanctus, inquit Dominus v. 26. docebit vos omnia.]

Hæc erudite l. 3. c. 9. refutat Bellarminus. Respondeo. Ex priore loco solum colligi, eos qui per fidem Spiritum sanctum noscunt, non sine eius gratia, & auxilio noscere. Non potest accipi Spiritus sanctus, nisi prius cognoscatur, nec cognosci, nisi accipiatur. Duobus modis est in nobis, per fidem & iustitiam integram. Mundus cum non potest accipere ad iustitiam perfectam; quia non habet per fidem. Apostolos autem cognouisse constat Spiritum sanctum, & certi fuerunt, ea quæ acceperunt, non esse sine Dei auxilio. Possunt autem habere Spiritum sanctum, nec tamen id certo scire. Videri autem, & scire, vt videndus & sciendus est, non potest à nobis, nisi sit in nobis, monet tract. 74. Augustinus. Nec Spiritus sanctus prorsus omnes omnia docet, sed pro Dei ordinatione omnia, vt alibi exposui: nec enim omnibus futura prænunciat.

Occurrit Pareus. [Ex priore aut, colligi cognitionem ipsius Spiritus. Ergo cognitionem eorum quæ sunt Spiritus, inter quæ facile primum est cognitio propriæ gratiæ.]

Hæc ille contra scripturas tot manifestas, & toties Deum excusulas. Quæ Spiritum sanctum non noscat quilibet, nisi omnia quæ ipsius dona & officia sunt penitus perspecta habeat.

Assumit ergo veluti certum id, quod probandum est. Si fide cognoscimus Spiritum sanctum, omnia igitur quæ sunt Spiritus cognoscimus. Nihil absurdius dici potest; Deum nouimus per fidem, nec omnia ta-

Adami Conzen
172
+ Evangelium
172

Perp
Eccl
172
172

